

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Διοικητέον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως το κατ'έξοχον παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, αληθείς παρεσχόν εις τήν χάραν ήμιν ύψηθεία και υπό του Οικονομικού Πάτριάρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ως ανάγκαστα όργανον και χρησιμώτατον εις τους παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΡΩΤΕΑ Ήμισυετηριού Ήμισυετηριού Έτησία δε. 8.— Έτησία 20.— 10.— Έξαμήνιος 4.50 Έξαμήνιος 5.50 Τετμήνιος 2.50 Τετμήνιος 3.— Α. συνδρομαί άρχονται τήν 1ην έκάστου μηνός.		ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ. 1878 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Έν Αθήναις, 2 Σεπτεμβρίου 1917	ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20 Διά των Πρωτότυπων Έρωτων. 2. 10. Έρωτων. 2. 15. Φόβλα προηγουμένων έτών, Α' και Β' περιόδου επιδόματα έκάστου λοκ. 25 ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Όδός Εφραίμίδου δε. 88, παρὰ τὸ Βασιλικόν Έτος 3907.— Αριθ. 40
--	--	--	--

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΠΗΟΣ

[Μυσθιοτόρημα υπό ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ] **ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'. (Συνέχεια)
 Ο Κύρος Σμιθ δεν μπορούσε να το φαντασθή πριν το ιδή, και γι' αυτό είχε υποθέσει ότι ήταν μακριά από τη θάλασσα, ενώ ήταν τόσο κοντά.

Πραγματικώς, η κοίτη του μικρού εκείνου ποταμού ήταν τόσο ψηλότερα από την επιφάνεια της θάλασσας, ώστε κωμικά παλιόροια δεν μπορούσε να την φθάση κ' έπρεπε να περάσουν εκατομμύρια χρόνια για να φθώγη από τα νερά ο γρανιτικός εκείνος φακίτης και να σχηματισθή ένα κανονικό στόμιον. Γι' αυτό ο Χάρμπερ έπρότεινε — και συμφώνησαν όλοι — να ανομασθή το ποταμίο εκείνο **Καταρραχτιά**.

Από εκεί, προς τα βόρειά, η ακρόασις έξερσίνετο ως δυο μίλλια: έπειτα τα πυκνά δένδρα αραιώνον κ' έβλεπες πέρα γραφικώτατους λόφους, τόν ένα δίπλα στον άλλο, σε μια γραμμή σχεδόν ευθεία. Αλλά σ' όλο το μέρος της ακρογιαλιάς, μεταξύ Καταρραχτιά και Σαύρας, τα δένδρα ήταν πυκνά, κελώρια, αλλά ίσια, άλλα τυρτά, με τις ρίζες βρεγόμενες από τον πλατύ της θάλασσας κυματισμό. Προς αυτό λοιπόν το μέρος, ε' όλη δηλαδή τη χερσόνησο Σερπαντίνα, έπρεπε να εξακολουθήση η έρευνα, γιατί η άκρογιαλιά εδώ ήταν πολύ κατάλληλη να προσφέρη άσυλον σε κωμοχούους.

Από το ύψωμα, όπου ο Νάβ κι' ο Πέγκροφ έστρωσαν το πρόγευμα, το βλέμμα έφθανε μακριά, γιατί ο καιρός ήταν ωραίος κ' η άτμοσφαιρα καθαρή. Αλλά κανένα πανί δεν φαίνεται στον ορίζοντα. Σ' όλη εκείνη την ακρογιαλιά, πουθενά, κανένα καράβι, ούτε καν συντριμμι καραβιού, λείψανον ναυαγίου. Ας είνε γι' αυτό θα έβεβαιώνοντο καλύτερα, όμω, έξερευνού-

«Μια σφαίρα τον βρούκε στη μέση των δύο ματιών...» (Σελ. 318 στ. 6.)

σαν την άκρη ως τήν άκρη της Σερπαντίνας.

Τὸ πρόγευμα έτελειώσε γρήγορα και, στήν ένδεκάμισυ, ο Κύρος Σμιθ έδωσε τὸ σύνθημα της άναχωρήσεως.

Η άποστασις που έχώριζε τὸ στόμιον του Καταρραχτιά από τὸ άκρωτήρι της Σαύρας, ήταν ως δύοδεκα μίλλια. Σε τέσσαρες ώρες, από μια διαμή άμμουδιά, οι άποικοι θα μπορούσαν να φθάσουν, τώρα όμοιος ήθελαν τὸ διπλάσιον, γιατι λοξοδρομούσαν και σταματούσαν κάθε στιγμή. Πότε για ναποφυγουν ένα θεόρατο κορμίο, πότε για ναναίξουν δρόμον, μέσα από πυκνούς θαμνους, πότε για να κόψουν κάτι κισσούς, που τους έμποδίζαν να περάσουν.

Όταν δέχοντο, τίποτα δεν μαρτυρούσε πρόσφατο ναυάγιον στην άκρογιαλιά εκείνη. Είνε όμως αλήθεια, καθώς παρατήρησε ο Γεδεών Σπιλέτι, ότι η θάλασσα μπορούσε να είχε τραβήξη πίσω κάθε έχθρος και ότι από αυτό μόνο δεν ήταν λογικό να συμπεράνουν, ότι κανένα πλοίο δεν έναυαγήσε ποτέ ε' εκείνο τὸ μέρος της νήσου Διγκολν. Η παρατήρησις του ρεπόρτερ έφάνη σωστή. Αλλως τε ήταν και τὸ σπάχι του χοιριδίου, που μαρτυρούσε κατά τρόπο άναμφισβήτητον, ότι προ τριών τὸ πολύ μηνών, μια τουφεκική ειχε πύση στο νησί.

Η ώρα έγεινε πέντε και η άκρη της Σερπαντίνας άπειχε άκόμη δυο μίλλια από τὸ μέρος όπου ευρίσκοντο οι άποικοι. Ήταν φανερό, ότι αν έσθαναν ως τὸ άκρωτήρι της Σαύρας, δεν θα είχαν πια καιρό να γυρίσουν, πριν βασιλέψη ο ήλιος, στην κα-

τασκήνισι που είχαν κάνει κοντά στην πηγή της Ευχαριστίας. Θάνατίζοντο λοιπόν να διανυκτερεύσουν στο ακρωτήριο. Ευτυχώς που τα τρόφιμα δεν τους έλειπαν, γιατί κνήγι δεν θα είρυσαν πιά στην ακρόαση εκείνη, που ήταν πάντα κι άπραγιαλιά. Κνήγι όμως τετραπόδι γιατί τα δίποδα εκεί ήταν αφρονώτατα: αγαλλίδες, κουρούκου, τρογοπάνες, παπαγάλοι, φασιανοί, περιστερία, λογής-λογής πουλιά. Δεν ήταν δένδρο που να μην έχη την φωλιά του, και δεν ήταν φωλιά που να μην είναι γεμάτη!

Στης έπτα το βράδυ, κατακουρασμένοι, οι άποικοι έβησαν στο ακρωτήριο της Σαύρας. Έδώ τελείωνε το παραθαλάσσιο μέρος της Χερσονήσου κ' ή ακρογιαλιά, 'ς όλο το νότιο μέρος, ξανάπαυσε τη συνειθισμένη όψη της αυτής, που την αποτελούσαν βράχοι, σκόπελοι, αμμουδιά. Πολύ πιθανό, το ναυαγισμένο πλοίο που ζητούσαν, να ευρίσκετο 'ς αυτό το μέρος του νησιού, αλλά είχε νυκτιάσει κ' έπρεπε νάναβάλουν την έρευνα γι' αύριο.

Ο Χάρμπερτ κι' ο Πέγκροφ έτρεξαν άμέσως να βρουν μέρος κατάλληλο για διανυκτερεύσει. Τα τελευταία δένδρα του Φαρ-Ούεστ κατέβαιναν ως εκείνο το ακρωτήριο: κι' ανάμεσα 'ς αυτά, ο μικρός έγινώρισε μια πυκνή συστάδα από μπαμπού.

— Να πολύτετη άνακαλίψη! έφώναξε.

— Πολύτετη; απέρριξε ο Πέγκροφ.

— Βεβαίως, αποκρίθηκε ο Χάρμπερτ. Αφίνω, Πέγκροφ, ότι ο φλοιός του μπαμπού, σχισμένος σε λουρίδες, χρησιμεύει στην κατασκευή καλαθιών και πανεριών.

Αφίνω ότι ο ίδιος αυτός φλοιός, αφού γίνη πολτός, πάστα, χρησιμεύει στην κατασκευή του κινζίκου χαρτιού. Αφίνω ότι τα στελέχη του, ανάλογως του πάχους των, γίνονται μπασιούνια, πίτες ή υδροσωλήνες και ότι τα μεγάλα μπαμπού παρέχουν ξυλεία πολύ χρήσιμη στην οικοδομική. Αφίνω ακόμα, ότι προνιζόντες τα μπαμπού από κόμμο σε κόμμο και αφίνοντες για πάτο το εσωτερικό διάφραγμα που έχει κάθε κόμμος, κατασκευάζουν στερεά άρμεια, πολύ έν χρήσιμη στην Κίνα. Ναι, όλ' αυτά τάφινω. Μόνο...

— Τι μόνο;

— Μόνο θα σου πω, —κι' αυτό ίσως δεν το ξέρεις, — ότι στις 'Ινδίας, τρώνε τα μπαμπού σαν σπαράγγια.

— Σα σπαράγγια; Τρώγονται λοιπόν;..

— Και είναι νοστιμώτατα. Όχι όμως τα μεγάλα μπαμπού, αλλά τα μικρά, τα βλαστάρια.

— Ά, έτσι μάλιστα!

— Προσθέτω, ότι ή ψίχα των βλασταριών, αναλιγωμένη με ξύδι, κάνει μια μούστάρδα που την άρσουν πολύ.

— Καλό κι' αυτό!

— Και προσθέτω ακόμα, ότι τα μπαμπού, ανάμεσα στους κόμμους των, εκκρίνουν ένα πηκτό ζαχαρώδες υγρό, που γίνεται

ποτό δροσιστικό και πολύ ευχάριστο.

— Άλλο τίποτα; ρώτησε ο ναύτης.

— Όχι, τίποτ' άλλο! αποκρίθηκε το παιδί.

— Μήπως τυχόν καπνίζονται κηδία;

— Όχι, καίμενε μου Πέγκροφ, δεν καπνίζονται τα μπαμπού!

Δεν άργησαν να βρουν ένα κατάλληλο για διανυκτερεύσει μέρος. Οι βράχοι της ακρογιαλιάς εκείνης, — που θα την έδερε πολύ δυνατά ή θάλασσα, όταν φυσούσε νοτιοδυτικός, — παρουσίαζαν κοιλότητες, σπηλιές, όπου μπορούσε κανείς να κοιμηθή, προσυλαγμένος καλά. Τη στιγμή όμως που ετοιμάζοντο να μπουν σε κάποια από αυτές της σπηλιές, φοβέρα μουγγρητά τους έσταμάτησαν.

— Πίσω! έφώναξε ο Πέγκροφ. Δεν έχουμε στα τουφέκια μας παρα μόνο σκάγια και ζώο που μουγκρίζει έτσι, δεν θα τα λογαρίαζε ούτε γι' άλατι!

Κι' ο ναύτης, άρπάξας τον Χάρμπερτ από το μπράτσο, τον τράβηξε πίσω από τους βράχους, τη στιγμή που ένα μεγάλο θαυμαστό ζώο παρουσιάετο στην τρύπα της σπηλιάς.

Ήταν πάνθηρας, όμοιος με τους πάνθηρες της Ασίας, που απ' το κεφάλι ως την άρχη της ουράς, έχουν μάκρος περισσότερο από πέντε πόδια. Στη ράχι, ή κιτρινωπή του γούνα είχε πολλές σειρές από στίγματα μαύρα, κανονικά, ενώ ή κοιλία του ήταν άσπρη.

Επικούρησε λίγα βήματα κ' έκύνταζε γρήγορα με την τρίχα άνασηκωμένη, με το μάτι φλογερό, σαν να μην έμυρκετο για πρώτη φορά άνθρωπο...

Την στιγμή εκείνη, ο Γεδεών Σπίλεττ παρουσιάσθηκε ανάμεσα στους ψηλούς βράχους. Ο Χάρμπερτ ένδωκε πως δεν είχε ιδη το θηρίο κ' ετοιμάσθηκε να τρέξη κοντά του. Ο ρεπόρτερ όμως του ένενυσε με το χέρι να σταθή κ' έξακολούθησε να βαδίξει. Άμα έφθασε ως δέκα βήματα από τον πάνθηρα, έπαυμάτησε και, άπαθέςατα, με τη μεγαλήτερη ψυχραιμία, τον σημάδεψε με την καρμπίνα του.

Ο πάνθηρας συσπειρώθηκε, έτοιμος να όρμηση κατά του κυνηγού. Άλλ' άκριβώς τη στιγμή που ώρμησος, μια σφαίρα τον βρήκε στη μέση των δυο ματιών και τον έριξε κάτω νεκρό.

Ο Χάρμπερτ κι' ο Πέγκροφ έτρεξαν κοντά του. Σά λίγο, έφθασαν εκεί ο Νάβ κι' ο Κύρος Σμιθ. Κ' ένύτταζαν όλοι με θαυμασμό το όρατο ζώο, που θα έστόλιζε τώρα βαλσαμωμένο τη μεγάλη σάλα του Γραντίτιου Παλατιού.

— Ω, κύριε Σπίλεττ! πως σας θαυμάζω και πως σας ζηλεύω! έφώναξε ο Χάρμπερτ σε μια άκράτητη έκρηξη ένθουσιασμού.

— Γιατί; αποκρίθηκε ο ρεπόρτερ. Κ' εσύ δεν θάκινες το ίδιο;

— Έγώ; τόνη ψυχραιμία;..

— Να φαντάζεσαι, Χάρμπερτ, ότι μια τίγρις, ένας πάνθηρας, δεν είνε καθ' ένας λαγός. Και να ιδής τότε με τί άπάθεια θα σκοπέυης και θα ρίχνης!

— Να μιά καλή συμβουλή! έφώναξε ο Πέγκροφ.

— Και τώρα που ο πάνθηρας άρει το άσυλο του, δεν μπορούμε τάχα να το χρησιμοποιήσουμε 'μες; ρώτησε ο ρεπόρτερ.

— Μ' άν έλθουν κι' άλλοι; είνε ο Πέγκροφ.

— Άρκει νανάψωμε φωτιά άκεί άπό τη σπηλιά και κανένας τότε δεν θα τόλμησε να μπή μέσα.

— Στο πανθηρώσκειτο λοιπόν! έφώναξε ο ναύτης, σύρων πίσω του το πτόμα του θηρίου.

Οι άποικοι μπήκαν στην έρημη σπηλιά κ' εκεί, ενώ ο Νάβ έξεκοιλιάε τύν πάνθηρα, οι σύντροφοί του συσώρηνσαν στην είσοδο μιά μεγάλη ποσότητα ξηρών ξύλων, που τα είχαν κουβαλίσει από το δάσος. Ο Κύρος Σμιθ, άμα είδε τα μπαμπού, έκοψε κάμποσ' από αυτά και τανάκατέυσε με την έλλη καύσιμη ύλη.

Γοίτερα κάθησαν όλοι στη σπηλιά, που ο άμμος της ήταν σκαρμμένος με κόκκαλα. Έγινώρισαν τα τουφέκια τους, για κάθε ένδεχόμενο. Κι' αφού έδιπνήσαν, πριν πλαγιάσουν για ύπνο, έβαλαν φωτιά στα ξύλα, τα συσώρηνμένα στην είσοδο.

Άναφαν άμέσως και κάτι άσηκωές ρουκέτες τινάχθηκαν με κράτα στην άέρα! Ήταν τα μπαμπού, που έναιθνισάν κυρτοεγνήματα. Και μόνον ο πρότος που έκαναν, έφθασε να τρομάξη και τα τόλμηρότερα ζώα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Πότασις επιστροφής από τη μεσημβριή άκρογιαλιά. — Σχηματισμός της άκτής — Έρευνα για το θηοθητικό ναύτιο. — Δοτικημέριο στον άεσο. — Ανακάλυξις μιάς κρυφής λιμνής. — Τα μωάνια της σής θήρας της Ευχαριστίας. — Θάνατος τρέχει στο ποτάμι.

Ο Κύρος Σμιθ κ' οι σύντροφοί του κοιμήθηκαν ήσυχώτατα στη σπηλιά, και είχε τη καλοσύνη να τους παρασχωρήσει ο πάνθηρας.

Όταν βγήκε ο ήλιος, τους βρήκε όλους στην ακρογιαλιά, στο ακρωτήριο, η κυριάζον τον αόζοντα εκείνον πύλο ήταν όρατός κατά τα δύο τρίτα της περιφερείας του. Και για δεύτερη φορά ή μηχανικός μπόρεσε να βεβαιωθή, ότι κανένα πανί, κανένα σκάφος δεν ήτο στη θάλασσα, έσο μακρως έφθασε ή ματι, ώπλισμένο άκόμη και με το τηλεσκόπιο.

Άλλά και στην ακρογιαλιά δεν τρεφίγεται τίποτα ύποπτο — τουλάχιστον στην εύθετα εκείνη γραμμή, που είχε μάκρος τριών μιλίων, θηλαδή στη με-

σηβριή άκτὴ τοῦ ἀκρωτηρίου· γιατί καί κεί και πέρα, διάφορα ψάγματα έβλεπαν το ήρόλοιο, και μάλιστα από η άκρη της Σερπαντίνας δεν μπορούσε πείς να βλέπη το Άητονύχι, κρυμμένο πίσω από κάτι βράχους ψηλούς.

Έμνε λοιπόν να έξερευνηθή ή μεσημβριή άκτὴ τοῦ νησιού. Θα τόκαναν άμέσως; 'ς αυτή την έρευνα θατίερωσαν την ήμέρα, που ήταν ή 2 Νοεμβρίου.

Δεν ήταν έτσι το άρχικό τους σχέδιο. Όταν ήσαν την πύργα της πηγής της Ευχαριστίας, είχαν άποσάσει να ήρνήσουν μόνο τη δυτική άκτὴ και να ήρνήσουν έπειτα να την πάρουν, για να πάνε στο Γραντίτιο Παλάτι από την Ευχαριστία. Άλλ' αφού στη δυτική άκτὴ δεν βρήκαν εκείνο που ζητούσαν, — ήτε πλοίο ναυαγισμένο, ήτε άλλο τεκμήριο άποθάσεως, — ο Κύρος Σμιθ έκρίθηκε, ότι έπρεπε να έρευνήσουν και ή μεσημβριά.

(Βασταί φωνήενια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝ ΑΝΟΗΤΟ ΖΗΤΗΜΑ

Άγαπητοί μου

ΣΩΣ έφθασε κι' ως τους κύκλους σας ο θόρυβος, που έκαμε 'ς άλλους κάποια προηγουμένον μου έπιστολή, — εκείνη όπου σας μιλήσα για τον Άγιο Δημήτριο του κ. Ροδοκανάκη. Τον έσχέτισα, καθώς θυμάστε, με τον Άγιο Δημήτριο της Θεσσαλονίκης, κι' αυτό έκανάβησε πολύ κάποιους, που, χωρίς να το ίδούν, χωρίς να άκούσουν, έκινών πράττερον να πούμε και κατ' άρχην, δεν έπριναν το έργο της τόνης τιμής. Μα έγω, που το έγ' άκούθη από το στόμα του ποιητού έξωρα ότι είνε άριστούργημα, πως μπορούσα να μη το σχετίσω με την καλή Έκκλησία της Θεσσαλονίκης, την όμώνυμη, αφού αυτή το ένέπνευσε στον κ. Ροδοκανάκη κι' αφού ή θλίβερή έδωκε της καταστρώτης της ήλθε ίσα-ίσα την έπομένη της αναγνώσεως.

Πολύ φυσικό λοιπόν ήταν να πώ, ότι στη θαθεία μου λύπη στάθηκε κάποια κατηγορία να συλλογιέμαι, ότι το δράμα, έτα ποιητικό μνημείο, θάντικα-θιστόως τροποντινα το άρχιτεκτονικό του κάπης, και να λάβω απ' αυτό άφορμή να σας πώ ποσο διαρκέστερα, άφθαρτέτερα είνε τα μνημεία της Τέχνης του Λόγου, από τα μνημεία των άλλων Τεχνών, που φθείρονται με τον καιρό και χάνονται.

Έφρούσαν όμως γι' αυτή την άθεοτατη σύγκριση, γι' αυτό το ειλκιρινέστατο αίσθημα μου, κ' έβγαλαν άγριες φωνές: Άκούτε τί λέει; Δεν σημαίνει τίποτα, δεν είνε καθόλου ά π ώ λ ε ι α, που έχάθηκε ο Άγιος Δημήτριος της Θεσσαλονίκης, αφού γλύτωσε ο Άγιος Δημήτριος του κ. Ροδοκανάκη! Τον είπα όμως; Τα ποιητικά μνημεία, λέει, είνε ά ν ώ τ ε ρ α, π ρ ο τ ι μ ώ τ ε ρ α από τ' άρχιτεκτονικά και τα ζωγραφικά, γιατί αυτά κάονται και χάνονται, Μα είνε για δάσαιο, για τα σιδερα, για το Δασυίί...

Βλέπετε τώρα καλά, σεις που διαβάσατε την έπιστολή μου εκείνη, ότι της έκαμαν μια σκόκημη διάστροφη. Ποβ είπα έγω, ότι δεν σημαίνει τίποτα ή καταστροφή της καλής εκκλησίας; Άπεναντίας, την έβρήνθησα σαν μιά μεγάλη άπώλεια κ' είπα μόνο, ότι στη λ ύ π η μου αίσθάνθηκα κάποια πάρηγορία. Ούτε ξεχωρίσα ποια μνημεία είνε άνώτερα και προτιμώτερα. Είπα μόνο ποια είνε διαρκέστερα, που διαφέρει βέβαια πολύ. Άλλα ο κόσμος πιστεύει χωρίς να κοινεζεταί. Και πολλοί έκρίστησαν, ότι πραγματι είπα να κάψουμε τους Παρθενώνες, και να κρατήσουμε της 'Ιλιάδες, γιατί αυτές, — δεν κάονται! Έτσι γεννήθηκε στην έρημπίδες έν άσχετο άνοητο ζήτημα: Πραγματικώς, τα ποιητικά μνημεία ά ν τ ι κ α θ ι σ τ ο ύ ν τ' άρχιτεκτονικά και το κάψιμο μιάς εκκλησίας, όταν συλλογιέσθηκα την ωραιότητα του ποιήματος που είχ' άκούση. Το ίδιο θα αισθανόμουν αν μπορούσε να συμβή και το αντίθετο: να χαθή, δηλαδή, να καή το πρωτόγραφο του «Άγίου Δημητρίου» και την άλλη μέρα, ή κακάνη να φέρη στο φως μιά καλή, ιστορική και πανεύμορφη Έκκλησία του.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

αν χάθηκε ποιήμα, δράμα, μυθιστόρημα, γεννημένο από το Συναζάρι του πολιούχου της Θεσσαλονίκης. Οι εκλεκτοί όμως, οι μαρφαμένοι, οι ιστοριοδίφες, οι ιστοριομανείς;... Αυτοί θα κλαίνε την άπώλεια του Άγίου Δημητρίου σαν κάτι ανεπανώρθο και θα είνε άκλόουστατα ά π α ρ ή γ ο ρ η τ ο ι, έστω κι' αν παρουσιάζοντο χίλια άριστούργηματα ποιήσεως και τέχνης. Όσο για τους φανατικούς των ώραιων στίχων, των άψόγων ποιημάτων, αυτοί, σχολαστικοί όπως τα έννεα δέκτα των όμοίων των, είνε έκανοί να κηρύττουν, ότι ή έμφάνισις ενός ώραιου ποιήματος είνε για την Άνθρωπότητα κέρδος, που θάντιστάθμιζε τη ζημία του κατεποντισμού χιλίων Άτλαντίων!

Πολύ σωστά. Άλλά έγω δεν είμαι ούτε ιστοριομανής ιστοριοδίφης, ούτε σχολαστικός, φανατικός για ώραιούς στίχους. Όλα τα ώρατα πράγματα, όλων των τεχνών τα μνημεία, που άρέσουν το ίδιο. Γι' αυτό αισθάνθηκα άληθινα κάποια παρηγορία για τη στερήσι της καλής Έκκλησίας, όταν συλλογιέσθηκα την ωραιότητα του ποιήματος που είχ' άκούση. Το ίδιο θα αισθανόμουν αν μπορούσε να συμβή και το αντίθετο: να χαθή, δηλαδή, να καή το πρωτόγραφο του «Άγίου Δημητρίου» και την άλλη μέρα, ή κακάνη να φέρη στο φως μιά καλή, ιστορική και πανεύμορφη Έκκλησία του.

ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ

LXV

Το ξαναλέω: Τέ άνοητο αυτό ζήτημα δεν το γέννησε ή έπιστολή μου το γέννησε ή διάστροφή της κ' ή παρεξήγησι, από ανθρώπους που είχαν, φαίνεται, κάποια συμφέρο να θεωρηθούν ύπερβολικοί οι έπαινοί μου για τον Άγιο Δημήτριο.

Άδιαφορο! Στη συζήτησι μίχη κι' ο κ. Κωστής Παλαμάς, ο μεγάλος ποιητής και τεχνοκρίτης. Και μολονοι το ζήτημα άνοητο, αυτός είπε πολλά γνωστικά πράγματα. Μερικά μάλιστα θα σας τα μεταφράσω έδώ, — ο κ. Παλαμάς, στην έρημπίδες, γράφει με ψευδώνυμο και στην καθαρεύουσα, — γιατί συμπληρώνει εκείνα που σας είπα την άλλη φορά:

«Το καλλιτέγνημα — λέγει ο κ. Παλαμάς, — ήτε εκκλησία, ήτε εικόνα, ήτε ποιήμα, είνε ά ν α ν τ ι κ α θ ι σ τ α τ ο. Κάθε έργο Τέχνης είνε σά μιά ξεχωριστή προσωπικότης. Δεν ξαναβλέπεις τη συστροφίμια του. Τίποτα δεν γεμίζει το κενό, που θάφινε ή καταστροφή του.

«Τς μέγα πλήθος άδιαφορεί βέβαια αν ύπάρχη ή αν καταστρώθηκε καλή εκκλησία άπειρωμένη στον Άγιο Δημήτριο, καθώς άδιαφορεί αν ύπάρχη ή

LXVI

Το ξαναλέω: Τέ άνοητο αυτό ζήτημα δεν το γέννησε ή έπιστολή μου το γέννησε ή διάστροφή της κ' ή παρεξήγησι, από ανθρώπους που είχαν, φαίνεται, κάποια συμφέρο να θεωρηθούν ύπερβολικοί οι έπαινοί μου για τον Άγιο Δημήτριο.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Το ξαναλέω: Τέ άνοητο αυτό ζήτημα δεν το γέννησε ή έπιστολή μου το γέννησε ή διάστροφή της κ' ή παρεξήγησι, από ανθρώπους που είχαν, φαίνεται, κάποια συμφέρο να θεωρηθούν ύπερβολικοί οι έπαινοί μου για τον Άγιο Δημήτριο.

Το ξαναλέω: Τέ άνοητο αυτό ζήτημα δεν το γέννησε ή έπιστολή μου το γέννησε ή διάστροφή της κ' ή παρεξήγησι, από ανθρώπους που είχαν, φαίνεται, κάποια συμφέρο να θεωρηθούν ύπερβολικοί οι έπαινοί μου για τον Άγιο Δημήτριο.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ

LXV

Το ξαναλέω: Τέ άνοητο αυτό ζήτημα δεν το γέννησε ή έπιστολή μου το γέννησε ή διάστροφή της κ' ή παρεξήγησι, από ανθρώπους που είχαν, φαίνεται, κάποια συμφέρο να θεωρηθούν ύπερβολικοί οι έπαινοί μου για τον Άγιο Δημήτριο.

Άδιαφορο! Στη συζήτησι μίχη κι' ο κ. Κωστής Παλαμάς, ο μεγάλος ποιητής και τεχνοκρίτης. Και μολονοι το ζήτημα άνοητο, αυτός είπε πολλά γνωστικά πράγματα. Μερικά μάλιστα θα σας τα μεταφράσω έδώ, — ο κ. Παλαμάς, στην έρημπίδες, γράφει με ψευδώνυμο και στην καθαρεύουσα, — γιατί συμπληρώνει εκείνα που σας είπα την άλλη φορά:

«Το καλλιτέγνημα — λέγει ο κ. Παλαμάς, — ήτε εκκλησία, ήτε εικόνα, ήτε ποιήμα, είνε ά ν α ν τ ι κ α θ ι σ τ α τ ο. Κάθε έργο Τέχνης είνε σά μιά ξεχωριστή προσωπικότης. Δεν ξαναβλέπεις τη συστροφίμια του. Τίποτα δεν γεμίζει το κενό, που θάφινε ή καταστροφή του.

«Τς μέγα πλήθος άδιαφορεί βέβαια αν ύπάρχη ή αν καταστρώθηκε καλή εκκλησία άπειρωμένη στον Άγιο Δημήτριο, καθώς άδιαφορεί αν ύπάρχη ή

LXVI

Το ξαναλέω: Τέ άνοητο αυτό ζήτημα δεν το γέννησε ή έπιστολή μου το γέννησε ή διάστροφή της κ' ή παρεξήγησι, από ανθρώπους που είχαν, φαίνεται, κάποια συμφέρο να θεωρηθούν ύπερβολικοί οι έπαινοί μου για τον Άγιο Δημήτριο.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΕΞΩ ΑΠ' ΤΗ ΦΩΛΙΑ

Μυθιστόρημα από MARIE GIRARDET

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ' (Συνέχεια)

Υστερ' από λίγα λεπτά ξαναράνηκε στην επιφάνεια, με τα μάτια μισοκλειστά, με το πρόσωπό αλλοιωμένο. Ανάπνευσε βιαστικά, για να συνέλθη, και βυθιάθηκε πάλι στα μυστηριώδη βάθη του ποταμού.

Είχε μαζευθή κόσμος. Η όχθη είχε πλημμυρίσει από ανθρώπους, που παρακολουθούσαν με άγνοια αυτή τη σκηνή. Ο βουκαγχιές θα κατώρθωνε να βρῆ και να σώσει το άτυχο παιδί;...

Όλα τα πρόσωπα φανέρωναν την ίδια ανησυχία, τον ίδιο τρόμο...

Επί τέλους, είδαν τον άνθρωπο να βγαίνει. Ήσπερνε κατόπι του ένα σώμα μαύρο, αναισθητό, που τάνεβασε στη βάρκα.

Ήταν ο Πετράκης. Μα το κελιδνό του πρόσωπο, με τα κλειστά του μάτια, με τα μαλλιά του κολλημένα στο δέρμα του, φαινόταν σαν ξεψυχημένος νεκρός...

Τον έβγαλαν έξω, τον έβιάσαν στην προκυμιά.

Έξαφνα, το πλήθος παραμέρισε, για να περάσει κάποιος που έφθανε βιαστικά.

Ήταν ένας νέος, τελειόφοιτος της ιατρικής, που έμαθε το δυστόχημα κι έτρεξε να προσφέρει τη συνδρομή του.

Έσκυψε στον «πνιγμένο», τον άκουσε στο στήθος, κι άφου βεβαιώθηκε ότι η καρδιά του κτυπούσε ακόμη, άρχισε να τον κάνη όλα συνειθίζονται σε τέτοιες περιστάσεις: του έπιε το στήθος, για γάκο προκατασταθή ή άναπνοή του μπαινόμενα ρυθμική γλώσσα, του έτριβε τους καρπούς των χειρών.

Άλλα δὲ αὐτά, του γέλασε. Ο Πετράκης δὲν συνηγάτο, δὲν ἐκινείτο. Οφθαλμολόγος ἐδίπλασε τότε τῆς περιποιήσεως του. Καί σε λίγο, ὁ «πνιγμένος» ἔδωσε σημεῖα ζωῆς: τὰ χεῖλη τοῦ ἀναδεύθησαν, τὰ βλέφαρά του μεσάνοιξαν καὶ ξανάκλεισαν ἀμέσως, ἐπειδὴ δὲν μπόρεσαν νὰ ὑποφέρουν τὸ πολὺ φῶς τοῦ ἡλίου.

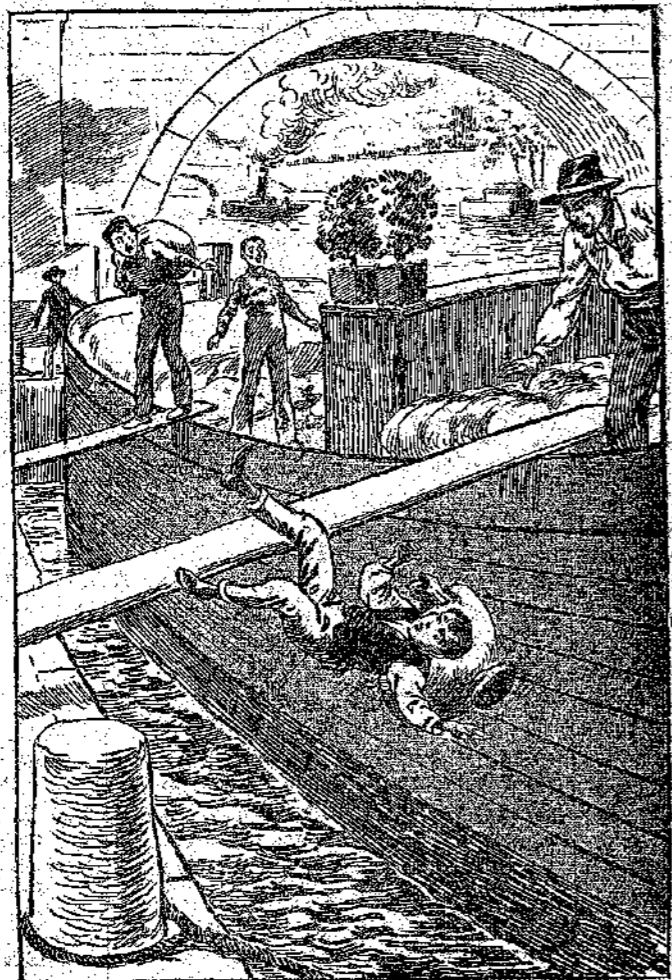
Τὸ παιδί αὐτὸ θὰ ζήσῃ! ἐδήλωσε ὁ γιατρός. Ἀλλὰ πρέπει νὰ μεταφερθῆ στο νοσοκομεῖο.

Κανείς δὲν κουνήθηκε γιὰ νὰ τὸν βοηθήσῃ. Ἀπεγνωσμένος, τὸ πλήθος ἄρχισε γὰ φεύγη. Τότε ὁ τελειόφοιτος πήρε

την ἀπόφασί του: ἐφώνησε ἕνα σωφὸρ καὶ οἱ δύο τοὺς κουβάλησαν κ' ἐξέπλωσαν μέσα στο αὐτοκίνητο τὸν «πνιγμένο».

Στὸ Νοσοκομεῖο τῶν Παιδῶν, γρήγορα!

Τὸ αὐτοκίνητο κέρασε τὴ γέφυρα, μπήκε στὴν ὁδὸν τῆς Σχεδιάς καὶ σὲ λίγο ἐφθασε στὴν ὁδὸν τῶν Σεβρῶν. Ὁ Ἰακώβος Δεμπύρ, — ἔτσι ὠνομάζετο ὁ τελειόφοιτος τῆς ιατρικῆς, — πήρε τὸ παιδί στὴν ἀγκαλιά του, ἐσπρωξε τὴν ἀμυγδαλωτή καὶ ἐπέρασε τὸν μεγάλο μελαγχολικὸ κῆπο, ὅπου ἐπέφταν

«Ζαλιώθηκε κ' ἔχασε τὴν ἰσορροπία...» (Σελ. 312, στ. γ')

βροχὴ τὰ κίτρινα φύλλα τοῦ εὐθινοπώρου.

Ὁ Πετράκης ζύπνισε ἔς ἕνα λευκὸ κρεββατάκι, περιτοχιζόμενο ἀπὸ πολλὰ λευκὰ κρεββατάκια, ὅπου ἦταν παιδιὰ: ἄλλα, σὲ ἀνάρρωσι, ἀνακαθισμένα ἀνάμεσα σὲ μαξιλάρια, εἶχαν βιβλία ἢ παιγνίδια. Ἀλλὰ, ξαπλωμένα, μετὰ μάτια κλειστά, κοιμοῦνταν τὰ καίμενα, ὁμοίως κὲ κέρνες προουπιδες. Ἀλλὰ ἦταν καὶ μερικά πού ἀγχομαχούσαν, μετὰ μάγουλα ξαναμμένα καὶ μάτια φλογερά ἀπὸ τὸν πυρετό.

Τότε ὁ Πετράκης θυμήθηκε... Μία δυνατὴ κραυγὴ τὸν εἶχε περιβάσει: ἄγωνιστὴ λίγες στιγμὲς σαν τρέλλη, ναναιδὴ στὴν ἐπιφάνεια, νὰ γυρίσῃ στὸν ἀέρα, στὴν ζωὴ, ἀλλὰ δὲν τὸ εἶχε κερθώσῃ: ὁ πάτος τῆς φορτηγίδας ἀποτελοῦσε, ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, ἕνα τοῖχο, πού δὲν μπορούσε νὰ τὸν περάσῃ. Ὑστερ' ἀπὸ τὴ φορτηγὴ, τὴν ἀπερτήρατη ἀγωνία, εἶχε γίνῃ γαλήνη. Ὁ Πετράκης εἶχε βουλιάζῃ ὡς τὸν πύθμενα τοῦ ποταμοῦ καὶ δὲν ὑπέφερε πιά. Ὅλη ἡ δυστυχισμένη παιδικὴ του ζωὴ περνοῦσε τώρα μπροστὰ του. Μετὰ μὴ φωνὴ ἀδύνατη, εἶχε ψιθυρίσῃ: «Μπαμπά!... μπαμπά!...» καὶ σιγά-σιγά, χωρὶς καμμία ἀντίστασι, εἶχε παραδοθῆ στὸν ὕκνο ἐκείνου πού εἰμοίαζε τόσο μετὰ θάνατο.

Εὐτυχῶς δὲν ἦταν παρὸ μόνου ὕπνου, λιποθυμίας...

— Δοκίμω, ρωτοῦσε ἡ δυνατὴ καὶ φατὴρ φωνὴ τοῦ Ἰακώβου Δεμπύρ: εἶσαι καλά μέσα ἔς αὐτὸ τὸ κρεββατάκι;

Ὁ ἄλλος ἔλαμψε ἀνάσσει στὰ καθαρὰ κρεββατάκια οἱ τούλινες κουνουπιέρες εἰμοιάζαν μετὰ ἄσπρα σφερούγια, τάρρωσα παιδιὰ μετὰ ἀγγελάκια, κ' ἔξαφνα ὁ Πετράκης αἰσθάνθηκε μὴ ζωὴ καὶ μεγάλη ἀνακούφισι. Βέβαια πού ἦταν καλά. Τοῦ ἔδωσαν ἕνα ολυτζάνι γάλα ζεστό, πού τὸ ἤπιε ὅλο. Οἱ νοσητὰμοὶ τὸν τριγυρίζαν μετὰ χίλιες περιποιήσεις. «Ὅλα ἐκεῖ μετὰ ἦταν ἡσυχία, καθαρὰ, ἀκαλά. Τὶ διαφορά ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Μπὸν-Ρεπὸί!

— Σε σὰς, κύριε, τὸ γρηγορῶς αὐτὰ ὅλα! εἶπε ὁ Πετράκης στὸν γιατρό.

— Σε μὲνα;... Γιατί γι; Ἐγὼ μόνου πού σ' ἔφερα ἐδῶ. Σ' αὐτὸ περιορίζονται ἡμεῖς γαστρες μου.

Ὁ Πετράκης τοῦ ἀπεκρίθη μ' ἕνα χαμῆγελο, πού ἀξίζε περισσότερο ἀπὸ τὸ γιὰ κ' ὁ γιατρός ἄρχισε νὰ σφριζῇ ἕνα τραγουδάκι, γιὰ νὰ κρύψῃ ἴσως κάποιον συγκίνησι πού αἰσθάνετο.

— Ἀμὴ τὰ ρουχὰ μου;... ρώτησε ἔξαφνα ὁ μικρὸς.

— Τὰ ρουχὰ σου;... μετὰ δὲν ἔβλεψον τώρα καὶ μεγάλα πράγματα τὰ ρουχὰ σου!

Πράγματι, βρεγμένα, κερσμένα ἀπὸ τὸν μαῦρο βούρκο πού σκεπάζε τὴν καίτη τοῦ ποταμοῦ, εἶχαν σταθῆ στὸ πλυσταρεῖο.

(Ἐπεται συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ ΠΟΥ ΠΗΓΕ ΓΙΑ ΜΑΛΛΙ Κ' ΕΦΥΓΕ ΚΟΥΡΕΜΕΝΟΣ

Ένας κλέφτης μπήκε ἀπὸ τὸ παράθυρο ἔς ἕνα σπίτι, τὴν ὥρα πού εἶπε ὁ νοικοκύρης, καὶ τὸ ἀνευρογέφυλος, γιὰ νὰ βρῆ νὰ πῶρῃ τίποτα καλὸ. Ἀλλὰ δὲν εἶδε τίποτα.

Ἐξαφνα κτυποῦν τὰ κουδούνια. — Δὲν θάγε βέβαια ὁ νοικοκύρης, σὺλλογίζεσαι. Ἄς κάμω τὸν νοικοκύρη ἐγὼ.

Ἄνοιξι τὴν πόρτα καὶ βλέπει ἐκεῖ τὴν κλέφτρα πού ἔφρανε τὰ ρούχα πλυμένα, σιδερωμένα. Ἄλλα καὶ σκεπασμένα ἔς ἕνα μεγάλο πανερί. Τότε τοῦ ἤλθε ἡ βία νὰ πληρώσῃ τὰ πλυσταρεῖα καὶ νὰ πῶρῃ τὰ ρούχα, γιὰ τὴν ἴσως ἀλλοιωμένη

ἡ χοντὴ ἐκείνη πλύστρα δὲν θὰ γέφυρε. — Πόσο κάνουν κυρὰ μου; τὴ ρώτη ὁ κλέφτης.

Κ' ἡ πλύστρα, πού δὲν εἶχε ἰδῆ ποτὲ τὸν νοικοκύρη ἐκείνου τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ ἀπάντησε: — Δεκαπέντε καὶ πενήντα, κύριε! θέλετε νὰ πληρώσετε σήμερα τὸ λογαριασμὸ σὰς;

Ὁ κλέφτης δὲν κατάλαβε. Σκέφθηκε μόνου, ὅτι ἀπὸ τὸ πλυσταρεῖο μόνου ἔβλεπαν δεκαπέντε καὶ πενήντα, τὰ ρούχα θὰ ἔβλεπαν πολὺ. Κ' εὐχαριστῶς ἔδωσε τὰ λεπτά.

Τότε ἡ πλύστρα ἐσκέπασε τὸ πανερί, ἔβγαλε ἀπὸ μέσα ἕνα κουβερταμῆνι πουκάμισο, καὶ τοῦ εἶπε: — Ὅριστε, αὐτὸ μόνου ἦταν αὐτὴ τὴν ἑβδομάδα. Εἶχε μείνῃ, ἀπὸ τὴν ἄλλη, κατὰ λάθος.

Τώρα ὁ κλέφτης κατάλαβε. Ὁ πουσκωμένος ἐκείνος λογαριασμὸς ἦταν χροῆ καλῆς, καθυσταροῦμενα. Ἀλλὰ τὴν νὰ καίμῃ; Πῶς τὸ ἀλείνω πουκάμισο καὶ δὲν εἶχε τίποτα; Εἶχε πῶρῃ γιὰ μαλλὶ καὶ θάφευγε κουρεμένος...

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΙΝΟΣ

ΠΩΣ ΠΗΡΑ ΤΟ ΔΙΠΛΩΜΑ ΜΟΥ

(Συνέχεια καὶ τέλος. Ἴδε σελ. 313)

Μητὴ μέσα στὴν σάλα, στρώθηκε ὁ ἕνα τραπέζι καὶ παραγγεῖλα φαγητό. Ἡ σάλα ἦταν γιομάτη γύρω μου κ' ὅλο ἀπὸ περιβολάρηδες, πού ὅλοι γνωρίζονταν, γιὰτὶ ἐργάζετο στὴν ἀγορὰ κατ' ἑβδομάδα. Καὶ γιὰ τὴν μιλώσαν βέβαια; Γιὰ περιβολία, γιὰ λαχανικά καὶ τὰ ὄμοια.

Ἐγὼ ἄκουγα καὶ ἀδείαζα μετὰ προσοχὴ τὸ πιάτο μου...

Στὸ τέλος — τέλος, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους πού κἀθόνταν ἀντικρὺ μου, μὲ λέγει: — Καὶ σὺ, παλληκάρη μου — νὰ με συμπαθῆς κ' ὅλα δηλαδή — σὰ περιβολία εἶσαι καὶ σὺ; Ἄς μὴ φαίνοσαι τῆς ἐγγυῆς.

— Ἀληθινὰ, ἀποκρίθηκα λέγοντι τρεσκάλα, δὲν εἶμαι, τῆς ἐγγυῆς σὰς. Ἦρθα στὴ Νιμ — γιὰ νὰ πάρω τὸ δίπλωμα μου.

— Δίπλωμα;... Τί; τί; πῶς τὸ εἶπες; φώναξε ὁ ἄλλος ἡ συντροφιὰ.

— Νὰ σὰς πῶ τί εἶνε, ἐξήγησα ἐγὼ. Ὅταν βγάλουμε κίττὸ σκαλιὸ καὶ οἱ βαρκάλοι μὰς μὰς ἔχουν μὰς ὅλα... τὰ Γαλλικά, τὰ Λατινικά, τὰ Ἑλληνικά, τὴν Ἱστορίαν, τὰ Μαθηματικά, τὴν Ἑποικίαν, τὴν Φυσικὴν, τὴν Χημείαν, ἔξω κ' ἐγὼ τί ἄλλο; ἔτσι μπορεῖτε νὰ βαλεῖτε σὲ γούστου, τότες τὸ λοιπὸν, μὰς στένουν ἐδῶ στὴ Νιμ, ὅπου κατὶ κύριοι κολοσοφοὶ μὰς ἐξετάζουν. Ἄν ἀπακρίθῃτε καλά, μὰς δίνουν ἕνα ἀδίπλωμα ἕνα χαρτί. Καὶ μ' αὐτὸ τὸ χαρτί μπο-

ροῦμε νὰ γίνουμε ὕστερα συμβολαιογράφοι, γιατροὶ, δικηγόροι, ἐπιθεωρητῆς, δικαστῆς β, τι θέλετε.

— Κι' ἂν ἀπακρίθῃτε ἄσκημα; — Μὰς στένουν ἐπὶ μπάγκο τῶν γαιδάρων.

— Καὶ πῶς θὰ τὸ ξέρετε αὐτό; — Ἄφου πού τελειώνουν οἱ ἐξετάσεις.

— Ἐ! λοιπὸν, ὅλοι μου, μὰ ἰδέα, λέγει ἕνας περιβολάρης. Ξέρετε τί πρέπει νὰ κάνουμε; Νὰ ἕνα παιδί τῆς Μαγιάς, τοῦ τέσου μὰς, πού αἰρεῖ τὸ πρῶτὸ θὰ πάρῃ τὸ δίπλωμα του. Ἄντις νὰ φύγουμε ἀπόψε, νὰ καίμῃθουμε δῶ. Κι' ἔτσι αἰρεῖ θὰ ξέρουμε ἂν θὰ μπορούμε νὰ καμαρώνουμε γιὰ τὸ χειρῶν μὰς.

— Πᾶει καλά, ἔλαμε ἡ παρέα. Ἐτσι κ' ἐτσι ἡ μέρα θὰ πῶρῃ χαμένη. Ἄς δοῦμε τὸ τέλος.

Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ πρῶτὸ, ξαναγάρισα μετὰ καρδιοκτύπι ἐπὶ τὸ Διπλωματεῖο. Ὅλοι οἱ ὑπόψηφοι μαζωχτήκαμε κει. Καὶ μερικὸι-μερικὸι δὲν φαίνονταν τόσο κερθῆσαν οἱ ὡς προχθές...

Μέσα σὲ μὴ ἀπέραντη σάλα, μπρὸς σ' ἕνα μεγάλο τραπέζι, φορτωμένο καλαμαρία, βιβλία, χαρτὰ, καθόνταν ἄκίνητοι ὡς κερσωμένοι στὶς καρέκλες τοὺς, κέντε καθήγηται, πού ἦσαν ἐπιτηδῆ ἀπὸ τὸ Μονακὸν. Φοροῦσαν τὴν στολή τοὺς: Κίτρινα μαλλίθια μετὰ ἄσπρη γούνα στὸν ὤμο καὶ βελουδέμῃ μαῦρο σκούφο στὸ κεφάλι. Ἦταν ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολή.

Στάθηκα τυχερὸς καὶ κέντυχα στῆς ἀποκρίσεις μου. Φαντασθῆτε τὴν χαρὰ μου, δὲν ἄκουσα πῶς ἔχουν ἄξιος νὰ

πάρω τὸ δίπλωμα. Ἐπὶ σὰς μὲς ἀπὸ τοὺς δρομοὺς σαν νὰ εἶχε φτερά στὶς πλάτες μου. Μὰ ἡ χαρὰ πού δοκίμασα στὸν «Μικρὸ Ἀη-Γιάννη» στάθηκα ἄλλο πρῶμα.

Οἱ κακοὶ περιβολάρηδες μετὰ περιμέναν ἀνήσυχοι, σαν νὰ κατῶσαν σ' ἀναμμένα καρδουνα. Σὰν μὲ εἶδαν νὰ μπαίνω μετὰ τὸ κεφάλι ψηλά σαν νὰ γέμισε τὰ στήθη, ὅλοι μὰς βγάλαν μὴ φωνή: — Το κέντυχε!

Ἄντρες, γυναῖκες, κορίτσια, ὁ ξενοδόχος, ἡ ξενοδόχα, ὁ δούλος, ὅλοι-ὅλοι τρέξαν, πατεῖτε-με-πατῶσε, καὶ ὅς του φιλία, ὅς του σφιζήματα χειρῶν. Πήγαν νὰ με παλαδώσουν.

Τέλος ἕνας περιβολάρης ζήτησε τὸ λόγο. Τὰ μάτια του ἦταν γεμάτα δάκρυα. Μὴ εἶπε: — Παιδί τῆς Μαγιάς, εἴμαστε εὐτυχισμένοι. Τοὺς ἔδειξε αὐτοὺς τοὺς κύριους ἀπὸ τὴ χώρα, πῶς ἀπὸ τὴν ἐξοχὴ μὰς δὲ βγαίνουν μόνου μανιτάρια καὶ μαριμήκια. Βγαίνουν καὶ ἀγθῶποι. Ἐλα τώρα, μικρὸ, ἕνα χωρὸ.

Πισσηνάμε χεῖρ-χεῖρι καὶ σοῦ στήσωμε μέσ' στὴν αὐλὴ τοῦ Πανδοχεῖου τὴν κίττὸν τρελλὴν φαναντόλλα πού μπορεῖ νὰ γίνῃ ποτὲ... —

Ἐξήντα χρόνια ἐπὶ πέρασαν ἀπὸ τότες. Μὰ καθε εὐσὰ πού θὰ πάγωσῃ τὴν Νιμ καὶ θὰ ξεχωρίσω ἀπὸ μακαρία τὴν ἐπιγραφή τοῦ Μικροῦ Ἀη-Γιάννη, ἡ ὥρα αὐτὴ τῆς νεότητος μου φρενιόβλη μὲ ἔρχεται στὰ μάτια μου καὶ συλλογίζομαι γλυκὰ τοὺς καλοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους, πού, μετὰ τὴν πρώτη, χωρὶς νὰ

